

किमर्थ न नियोजितः: R. 4, 16, 47. BHAG. 3, 36. MBH. 4, 102. HARIV. 9695.
R. GORR. 2, 16, 11. 3, 33, 2. 5, 28, 10. 56, 30. MĀRAK. P. 31, 26. fg. KUSUM. 23, 8. — 3) *hingeben:* वित्तं सुपात्रे यो नियोजयेत् Spr. 1862. यदि स्वयमेवात्मानं वधाय नियोजयति PANĀKAT. 70, 8. übertragen: उत्तमाधममध्यानिवृद्धा कार्याणि पार्थिवः। उत्तमाधममध्येषु पुरुषेषु नियोजयेत्॥ MĀRAK-P. 89 im CKDr. u. मध्य adj. — 4) *anwenden, in's Werk setzen:* पूर्वैर्देवं (sc. कार्यं) नियोजयेत् M. 3 204. बुद्धिम् den Verstand anwenden Spr. 179. — 5) *Jmd mit Etwas (instr.) versehen, einer Sache theilhaftig machen:* स्मरं वृषभास्त्रेन नियोजयिष्यति KUMĀRAS. 4, 42. शासनवाचनं PANĀKAT. 4, 25. अस्यागतक्रियया 117, 12. शापयै: so v. a. *beschwören* VARĀH. BH. 8, 88, 41. देशत्यागेन belegen —, bestrafen mit (unter नियोजयितव्य ungenau übersetzt) PANĀKAT. 261, 6.

— अनुनिः so v. a. नि 2), mit loc. oder dat.: ब्रह्माएव तत्रमनुनियुतक्ति AIT. BR. 2, 33. PANĀKAV. BR. 18, 1, 14. 19, 16, 6. KĀTH. 29, 9.

— उपनि med. *ketten an* (loc.) KĀTH. 29, 9.

— विनि med. P. 1, 3, 64, Vārtt. selten act. 1) *lösen, abtrennen:* लृपेषु विनियुक्तेषु vom Wagen abgelöst MBH. 1, 5491. pass. *auseinander fallen:* (गृहाणा, देहानि) कालेन विनियुवत्ते 11, 91. — 2) *abschliessen:* विनियोजयाम्यहं (विनिर्योजयामि SCHL.) वाणाक्षवाजिगजमर्मसु R. ed. Bomb. 2, 23, 37. *richten auf:* प्रत्येके विनियुक्तात्मा KUMĀRAS. 2, 31. — 3) *Jmd stellen an, anweisen zu, bestimmen zu, anstellen, beauftragen:* शेषां सेना गुहाद्वारि विनियुव्य HARI. 8034. रक्तार्थं पञ्चाटस्य पाण्डवान्विनियुव्य 8053. 7048. कार्यं त्रिं विनियोजयामि MBH. 1, 4152. कार्यं उत्रं विनियुव्यताम् R. 5, 2, 6. विनियुज्जीत राष्ट्रे वाम् MBH. 9, 233. R. 4, 9, 4. अस्य 7, 92, 2. विनियुक्ते भोगभुक्तये पुंसः SĀRVADARÇANAS. 88, 16. यथा समाउवाधिकृतान्विनियुक्ते PĀCOP. 3, 4. विनियुक्तं मास् MBH. 14, 1650. R. 2, 39, 20, 4, 63, 23, 7, 13, 3. सख्ये च विनियुव्यताम् er werde in die Freundschaft eingesetzt so v. a. er werde zum Freunde gemacht HARI. 4034. — 4) *Etwas anwenden, verwenden, gebrauchen* UTTARAB. 109, 14 (148, 10). KATHĀS. 22, 29. 53, 97. 90, 23. ÇĀMK. zu BH. AB. UP. S. 271 (अविनियुक्तता). 303. zu KHĀND. UP. S. 31. KULL. zu M. 8, 30. 212. 11, 25. SĀRVADARÇANAS. 124, 17. किंचिद्विनियुव्य च *Etwas davon geniessend* DHŪRTAS. 93, 9; eben so und zwar mit kleiner Schrift als scenische Bemerkung ist zu lesen 90, 10. — Vgl. विनियोग fig. — caus. 1) *Jmd an Etwas stellen, anweisen zu, beauftragen mit:* विनायकः कर्मविद्यसिद्धार्थं विनियोजितः JĀÉK. 1, 270. तेषामुत्पादनार्थाप मया त्वं विनियोजितः HARI. 3003. अस्त्वेषु 9393. विनियोगं इस्मिन् R. 3, 60, 38. यो यत्र कुशलः कार्यं तं तत्र विनियोजयेत् Spr. 2336. KĀM. NĪTIS. 5, 76. नरं प्रश्नते विनियोजितम् zum Opferthier erkoren R. GORR. 1, 63, 7. गुण्यकाधिपतिले MĀRK. P. 108, 20. मयात्र विनियोजितः 132, 37. R. 4, 20, 11. — 2) *Jmd Etwas übertragen:* सर्वमेतत् भूत्येषु विनियोजयेत् M. 7, 226. — 3) *Jmd (dat.) Etwas (acc.) anbieten, darreichen* PANĀKAR. 3, 7, 35. — 4) *anwenden, gebrauchen* ÇYETĀÇV. UP. 5, 5, 6, 4. SUÇR. 1, 38, 12. — 5) *verrichten:* कलासेवाकर्म PANĀKAR. 3, 7, 19.

— संनि 1) *bringen —, versetzen in:* ततो मी विषमे क्षय व्यासने संनियोजयति MĀRK. P. 90, 20. — 2) *Jmd anweisen:* तदर्थं संनियोजयामि सर्वानेव दिवौकसः MBH. 1, 2500. — Vgl. संनियोग. — caus. 1) *bringen auf, in, versetzen in:* तदेन तनयं मार्गं प्रवृत्तेः संनियोजय MĀRK. P. 26, 27. किमर्थं दिव्यमात्मानं मानुषे संन्योजयत् HARI. 2140. — 2) *stellen an,*

VI. Theil.

anweisen zu, betrauen mit, beauftragen: साचिव्ये संनियोजितः Spr. 2348. राजा तु प्रतिपूजार्थं संजयं संन्योजयत् MBH. 2, 1291. R. GORR. 1, 39, 23. तीरसंभावनार्थाप कृतिकाः संन्योजयत् R. SCHL. 1, 38, 23. वसिष्ठं संन्योजयत्। स्वदोरेषु (sc. अपत्यार्थम्) MBH. 1, 6912. तत्र ताः संनियोजय BRAHMA-P. in LA. (III) 30, 22. MBH. 4, 102. — 3) zuweisen, bestimmen: प्रुभामूर्खं समयेति विधिना संनियोजितम् Spr. 10.

— निस् partic. निर्युक्तं HARI. 3438. 4643. 11783. 12338; statt dessen die neuere Ausg. निर्मुक्तं st. सारनिर्युक्तं 4330 hat die neuere Ausg. साधुनिर्युक्तं und st. चारुनिर्युक्तो 4633 चारुभिर्युक्तो. 4328 liest die neuere Ausg. दृठनिर्युक्तं st. °संयुक्तं der älteren. — Vgl. निर्योग.

— विनिस् abschliessen: विनिर्योजयाम्यहं (विनियोजयामि ed. Bomb.) वाणाक्षवाजिगजमर्मसु R. 2, 23, 37. wohl nur Druckschler.

— प्र med., ausnahmsweise auch act. P. 1, 3, 64. Vor. 23, 51. 1) *anschirren, anspannen:* पूर्षती: RV. 1, 83, 5. 5, 52, 8. wohl auch 10, 33, 1. प्रयुज्ञती दिव एति 5, 47, 1. यानेन गोभिः श्वेतैः प्रयुक्तेन R. 1, 17, 14. गोप्रयुक्तान् so v. a. गोप्रयुक्तयानदानं MBH. 13, 3534. प्रयुक्तेन्द्रियवाजिन् BRAHMA-P. in LA. (III) 32, 12. — 2) *in Bewegung setzen, werfen, schleudern, abschliessen:* नैतानि (अस्त्राणि) निरपिष्ठाने प्रयुवत्ते MBH. 3, 12309. 12017 (act.). 3, 7173. 7291 (act. und med.). RAGH. 7, 58. KATHĀS. 39, 58. 30, 65. BHĀG. P. 3, 19, 22. न सव्वाक्षाय — प्रायुक्तं भूयः स गदम् 6, 11, 12. परमात्मं प्रयुक्तम् MBH. 1, 211, 3, 7282. SPR. 4943. RAGH. 2, 34. 12, 99. MĀRK. P. 134, 44. सुप्रयुक्तशः H. 772. असि: — ईशप्रयुक्तः गेश्चेनुं वृक्षेन RAGH. P. 6, 8, 24. अक्षत्प्रयुक्तुः वृक्षेन वृक्षेन MBH. 4, 224. मरुत्प्रयुक्ता वातलताः: bewegt RAGH. 2, 10. शापः प्रयुक्तो इयं मयि त्वया geschleudert MBH. 1, 6734. स्थाने रोषः प्रयुक्तः ausgelassen 6845. उपो ये ते प्र यमेषु युज्ञते मनः: richten auf RV. 1, 48, 4. जातोपायप्रयुक्ताधी RĀGA-TAR. 4, 525. Worte u. s. w. richten an, vorbringen, hersagen, aussprechen: देवतायां स्तुतिं प्रयुक्ते NIR. 7, 1. प्रायुज्ञत त्रामिष्यः R. 1, 13, 38 (35 GORR.). रामलत्मणसीतानाम् 2, 32, 11 (act.). 35, 7. रामाय R. GORR. 2, 32, 10. 4, 8, 57 (act.), RAGH. 8, 35. 11, 5, 13, 8. BHĀG. P. 4, 9, 59. 7, 10, 33. 9, 3, 19. P. 8, 2, 83, SCH. प्रास्थानिकं स्वस्त्र्ययनम् RAGH. 2, 70. M. 3, 152. मङ्गलानि R. 3, 6, 12. मा च शास्त्रानुग्राम वाचं प्रयुज्ञीत करा च न R. GORR. 2, 79, 11. वाचा स्वरसंपत्प्रयुक्तया 4, 63, 11. KĀM. NĪTIS. 17, 15. BHĀG. P. 6, 10, 28. BHĀTT. 8, 39. देष्प्रयुक्तं वचः KATHĀS. 34, 195. प्रीतिवाक्यानि वृद्धानि प्रयुव्य मुनये HARI. 7233. R. 3, 38, 27. गिरं नस्त्वप्रवोधप्रयुक्ताम् RAGH. 3, 74. तिस्तो मात्रा मृत्युमत्यः प्रयुक्ताः: ausgesprochen PĀCOP. 3, 6. गौः सम्यकप्रयुक्ता, डृष्टप्रयुक्ता SPR. 4034. SĀH. D. 1, 18. मत्तो हीनः स्वरूपो वर्णतो वा मिद्या प्रयुक्ता न तर्मयमाह ein unvollständiger oder ein nach Betonung oder Laut falsch hergesagter Spruch ÇIKSH. 32. मुस्त्वरेण सुवक्त्रेण प्रयुक्तं व्रक्ष 17. एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः 21. Schol. zu GĀM. 4, 1, 5. प्रयुक्तीया रञ्जयन्साम किंचन KATHĀS. 6, 54. किं ब्रवीपीति यत्रावे विना पात्रं प्रयुवत्ते gesprochen wird Cil. beim Schol. zu ÇĀK. 31, 7. — 3) *Jmd antreiben, anweisen, heissen* BHĀTT. 8, 96. भर्त्रा धुवदर्शनाय प्रयुव्यमाना KUMĀRAS. 7, 85. KATHĀS. 33, 95. गर्भस्त्योत्पात्ने मम 26, 191. HARIV. 10314. अत्र प्रयुव्यते सर्गं प्रकृतिरनेन WILSON, SĀMKHĀK. S. 183. BHĀTT. 3, 54. अराण्याम् सुकरे पिता मा प्रायुक्तं राष्ट्रे वत् डुष्करे वाम् 51. प्रयुव्यमान als Erkl. von प्रयोजय (der angewiesen wird neben प्रयोजकं der da anweist; unter d. Ww. unrichtig erklärt) Z. d. d. m. G. 7, 168, N. 1. अथ केन प्रयुक्तो इयं